

Odcinek nr 99 - Gestern habe ich Tennis gespielt.

ich habe gekauft - kupiłem
du hast gekocht - ugotowałeś
er hat gelernt - on uczył się
sie hat gesagt - ona powiedziała
wir haben gespielt - graliśmy
ihr habt gearbeitet - wy pracowaliście
Sie haben gemacht - Pani/Pan/Państwo zrobili

K: Hallo Mistrz Językowy!

D: Moin Karolina!

K: Hi Daniel!

K: Lieber Teilnehmer, sag bitte: W weekend chcieliśmy pojechać do Gdańska.

D: Am Wochenende wollten wir nach Danzig fahren.

K: Musiałem iść do pracy o wpół do ósmej.

D: Ich musste um halb acht zur Arbeit gehen.

K: Sehr gut! Daniel, wprowadzę Cię teraz w świat perfektu...

D: Hahaha... W świat Perfektu. Perfekt kojarzy mi się z czymś doskonałym... perfekcyjnym, no i też z takim znanym zespołem i ich hitem pt. 'Jolka, Jolka', pamiętasz...?

K: Haha... Bardzo dobre skojarzenie. Ta piosenka powstała wiele lat temu, a więc jak możesz się domyślić, Perfekt - to czas przeszły, który służy nam do mówienia o tym, co już się wydarzyło.

D: Karolina, ale przecież ja to już znam! Umiem już mówić o przeszłości!
Ich zeige es dir! Ich habe viel Zeit! Ich hatte viel Zeit. Ich bin in Polen. Ich war in Polen.
Als Kind mochte ich keine Tomaten essen, itd.

K: Ja, Daniel! Sehr gut! Wszystkie te zdania były jednak w czasie Imperfekt und ich möchte dir jetzt das Perfekt zeigen!

D: Rany! Perfekty, imperfekty... Ale już i tak chyba wolę perfekt. Sama nazwa klingi lepiej.

K: Haha, ja! Zanim do tego przejdziemy jednak... Lieber Teilnehmer, sag bitte: Czy była Pani już kiedyś w Polsce?

D: Waren Sie schon mal in Polen?

K: Czy miał Pan już kiedyś psa?

D: Hatten Sie schon mal einen Hund?

K: Wczoraj byliśmy we Francji.

D: Gestern waren wir in Frankreich.

K: Frag bitte: Czy mieliście wczoraj dużo wolnego czasu?

D: Hattet ihr gestern viel Freizeit?

K: Sehr gut! Wszystkie te zdania były w czasie przeszłym Imperfekt, czyli w tzw. czasie przeszłym prostym, aber keine Sorge, nie musisz zapamiętać tej nazwy. Im Deutschen haben wir zwei Zeiten: Perfekt und Imperfekt.

D: Aż dwa?

K: Tak naprawdę to trzy. Tak czy siak... z pewnością jest ich mniej niż im Englischen...

D: Prima, Karolina... To fantastyczna informacja.

Ale skoro umiem już mówić o przeszłości, to czy nie moglibyśmy pominąć tego Perfektu, czy ja go tam nazywasz?

K: Nein, Daniel, können wir nicht! Sam wiesz, że ich zeige dir samych najważniejszych rzeczy, a Perfect właśnie do nich należy.

D: Na gut, no to, czym się ten cały Perfekt różni od Imperfektu, który już znam?

K: Daniel, das ist eine tolle Frage! Czasu Imperfekt (hatte, war, konnte, itd.) używamy w oficjalnych sytuacjach, zum Beispiel kiedy słuchasz wiadomości, kiedy czytasz oficjalne pismo z urzędu...

D: ok, czyli w oficjalnych sytuacjach...

K: Genau!

D: To po co mnie tego uczyłaś?!!

K: Hahaha. Ponieważ od reguły są pewne odstępstwa.

Czasowniki haben, sein i wszystkie czasowniki modalne z reguły używane są w Imperfekcie również w mowie potocznej!

Sam pewnie przyznasz, że często w ciągu dnia z Twoich ust pada zdanie 'Ich war', 'ich hatte', 'ich musste', 'ich wollte'...

D: No, w sumie to masz rację... Bardzo często słyszę jak chłopaki na Fußballtrainig gadają: 'Wir hatten eine gute Zeit!' (mieliśmy dobry czas) oder wir waren ganz gut! (byliśmy całkiem dobrzy!)

K: Hahah, genau! Sehr gute Beispiele!

D: Na gut, a co z tym całym Perfektem?

**K: Użyjesz go w każdym innym przypadku, mówiąc o przeszłości :) Ich zeige es dir!
Ich mache das. Robię to. Ich habe das gemacht. Zrobiłem to.**

D: Na... Ich habe das gemacht. Domyślam się, że 'gemacht' to forma przeszła od czasownika 'machen', ale skąd się wzięło to 'habe'? Przecież 'haben' bedeutet 'mieć'!

K: Ja, das stimmt!

Zapamiętaj, że w zdaniu na drugim miejscu zawsze stoi czasownik posiłkowy, czyli w tym przypadku odmienione 'haben', a na samym końcu przeszła forma jakiegoś czasownika, czyli zum Beispiel 'gemacht'.

D: Czasowniki posiłkowe? I z czym to się je?

K: Haha. Chodzi o to, że posiłkujesz się nimi, czyli po prostu korzystasz z nich, przy budowie jakiegoś czasu. Służą jako posiłek, więc nawet się ich nie tłumaczy.

D: Na gut. Karolina, ale czy to znaczy, że są jeszcze jakieś inne czasowniki posiłkowe poza 'haben'?

K: Ja, również czasownik 'sein', ale o tym opowiem Ci później.

D: Na, czyli 'Ich habe das gemacht'. Czyli rzeczywiście to nie oznacza ja mam to zrobiłem, tylko ja to zrobiłem, a więc tego posiłkowego haben faktycznie w ogóle się nie tłumaczy. Alles gut, ale skąd ja mam wiedzieć, jaką formę ma czasownik w czasie przeszłym? Pewnie masz dla mnie jakąś regułkę, co...?

K: Hahah... No jasne!

Jeżeli czasownik jest regularny, tak jak nasze 'machen', to z przodu dodajemy literki 'ge', a na samym końcu zamiast literki 'en' mamy 't'.

Machen - gemacht. Ist das klar?

D: Naa...

K: Na gut... Przypominasz sobie jakieś czasowniki, których się uczyliśmy, i które były regularne?

D: Jasne, nawet kilka: kaufen, kochen, lernen, sagen, spielen, arbeiten.

K: Sehr gut! To jak brzmiałyby one w czasie przeszłym?

D: Hmm... Kaufen - gekauft, kochen - gekocht, lernen - gelernt. Co tam jeszcze było? Arbeiten - gearbeitet?

K: Ja, sehr gut!

Dla przypomnienia... Na drugim miejscu zawsze stoi odmieniony czasownik posiłkowy. W tych przypadkach 'haben', którego nie tłumaczymy. Jest on tylko takim pomocnikiem. Posiłkujemy się nim przy tworzeniu zdań w Perfekcie.

Lieber Teilnehmer, sag bitte: O 13:00 ugotowałem zupę.

D: Um dreizehn Uhr habe ich eine Suppe gekocht.

K: Prima! Wczoraj grałem w tenisa.

D: Gestern habe ich Tennis gespielt.

K: Ja! W zeszłym roku uczyliśmy się niemieckiego.

D: Im letzten Jahr haben wir Deutsch gelernt.

K: Sehr gut! W kolejnym podcaście üben wir weiter - poćwiczmy dalej.

D: Toll, Karolina! Ten cały Perfekt ist sehr leicht!

K: Ja, das stimmt! Lieber Teilnehmer, was hast du gestern gemacht? Zastanów się i opowiedz o tym na głos.

D: A potem, mach bitte ein Quiz!

K: Hahah... Genau! Tschau!

D: Tschüss!

